

DEJINY ŠTÁTU, SPRÁVY A SÚDNICTVA NA SLOVENSKU

**Adriana Švecová
Tomáš Gábriš**

Plzeň 2009

Obsah

Úvod	7
1. Význam dejín práva	11
2. Periodizácia	13
3. Charakter predštátnych útvarov (prechod od predštátneho k štátnemu zriadeniu)	17
3.1 Samova ríša a Nitrianske kniežatstvo	19
4. Feudálny štát	21
4.1 Vznik a charakter štátu	21
4.1.1 <i>Patriarchonálny štát</i>	25
4.1.2 <i>Stavovská monarchia</i>	28
4.1.3 <i>Absolutistická monarchia</i>	30
4.2 Ústavný systém Uhorského kráľovstva	34
4.2.1 <i>Zlatá bula a jej renovácie</i>	35
4.2.2 <i>Corona regni Hungariae – Svätá uhorská koruna</i>	38
4.2.3 <i>Stavovské povstania a boj o zachovanie stavovskej ústavy</i>	41
4.3 Orgány feudálneho štátu	43
4.3.1 <i>Panovník</i>	43
4.3.1.1 <i>Nástupnícke poriadky a korunovačný akt</i>	47
4.3.1.2 <i>Zastupovanie panovníka a formy spoluprády</i>	51
4.3.2 <i>Uhorský snem</i>	53
4.3.3 <i>Správa feudálneho štátu</i>	57
4.3.3.1 <i>Ústredná štátna správa</i>	61
4.3.3.2 <i>Miestna správa</i>	70
4.4 Súdnictvo	86
4.4.1 <i>Všeobecná charakteristika</i>	86
4.4.2 <i>Štruktúra a pôsobnosť súdov</i>	91
4.4.3 <i>Ústredné dvorské sudy</i>	91
4.4.4 <i>Sudy vidieckeho súdnictva</i>	100
4.4.4.1 <i>Vidiecke kráľovské súdnictvo</i>	100
4.4.4.2 <i>Župná (stoličná) súdna organizácia</i>	102
4.4.5 <i>Mestské súdnictvo</i>	104
4.4.6 <i>Zemepanské (poddanské) súdnictvo</i>	108
4.4.7 <i>Osobitné sudy vytvorené v novoveku</i>	110
4.4.8 <i>Cirkevné sudy</i>	112
4.5 Ďalšie orgány realizácie práva	113
4.5.1 <i>Pristav</i>	114
4.5.2 <i>Hodnoverné miesta</i>	114
4.5.3 <i>Kráľovský človek</i>	117

4.5.4	<i>Verejný notariát</i>	118
4.5.5	<i>Zástupca v právnom (súdnom) konaní</i>	120
4.6	<i>Vzťah štátu a cirkvi</i>	121
5.	Občiansky štát	127
5.1	Charakter občianskeho štátu.....	127
5.2	Náčrt ústavného vývoja v rokoch 1848-1992.....	132
5.2.1	Vývoj v Uhorsku do jeho zániku v roku 1918.....	132
5.2.2	Požiadavky Slovákov v rokoch 1840-1918.....	137
5.2.3	Ústavný vývoj v období Československej republiky.....	145
5.2.4	Obdobie rokov 1939-1945.....	155
5.2.5	Obnovená Československá republika (1945-1992).....	158
5.3	Ústredné orgány štátnej moci.....	170
5.3.1	Zákonodarná moc.....	171
5.3.1.1	Uhorsko v rokoch 1848-1918.....	171
5.3.1.2	Československá republika (1918-1939).....	173
5.3.1.3	Slovenská republika (1939-1945).....	175
5.3.1.4	Československá republika (1945-1992).....	176
5.3.2	Vláda.....	182
5.3.2.1	Uhorsko v rokoch 1848-1918.....	182
5.3.2.2	Československá republika (1918-1939).....	182
5.3.2.3	Slovenská republika (1939-1945).....	184
5.3.2.4	Československá republika (1945-1992).....	184
5.3.3	Hlava štátu.....	186
5.3.3.1	Uhorsko v rokoch 1848-1918.....	186
5.3.3.2	Československá republika (1918-1945).....	186
5.3.3.3	Slovenská republika (1939-1945).....	189
5.3.3.4	Československá republika (1945-1992).....	189
5.4	Správa.....	191
5.4.1	Miestna správa v Uhorsku (1848-1918).....	193
5.4.2	Miestna správa v rokoch 1918-1945.....	197
5.4.3	Miestna správa v rokoch 1945-1992.....	200
5.4.4	Špecializovaná štátna správa.....	203
5.4.5	Záujmová samospráva.....	204
5.5	Súdnictvo.....	204
5.5.1	Uhorsko v rokoch 1848-1918.....	204
5.5.2	Československá republika (1918-1939).....	206
5.5.3	Slovenská republika (1939-1945).....	209
5.5.4	Československá republika (1945-1992).....	210
5.6	Ďalšie orgány realizácie práva.....	215
5.6.1	Štátne zastupiteľstvo – prokuratúra.....	215
5.6.2	Ozbrojené poriadkové zložky.....	218
5.6.3	Advokácia.....	219

5.6.4 Notárstvo.....	220
5.7 Vzťah štátu a cirkvi	221
Slovo na záver: Historickoprávne zamyslenie sa nad sférou verejnou a súkromnou v štáte a práve.....	225
Summary	231
Literatúra	233
O autoroch	247
Vecný register	249

+

